Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap*

**TER BESLUITVORMING**
Aan: MOCW

**Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed**

**Van**

**Datum**
1 oktober 2026

**Referentie**
66380290

**Bijlagen**
2

**Kopie voor**
MeC

**Reeds afgestemd met**

**Aantal pagina's**
3

# nota

Rapport 'Toegang tot overheidsinformatie in het gedrang. Urgente knelpunten in de overbrenging van papieren en digitale archieven' IOE

## Aanleiding

Bijgaand treft u aan het Rapport 'Toegang tot overheidsinformatie in het gedrang. Urgente knelpunten in de overbrenging van papieren en digitale archieven' van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed.

De Archiefwet 1995 verplicht zorgdragers om permanent te bewaren overheidsinformatie na 20 jaar over te brengen naar een archiefbewaarplaats, zodat die informatie krachtens de voorschriften van de Archiefwet- en regelgeving beschikbaar wordt voor iedereen die er recht op heeft. In 2025 en 2026 heeft de Inspectie onderzocht in hoeverre organisaties onder toezicht van de Inspectie voldoen aan die verplichting om digitale en papieren archieven tijdig – dat wil zeggen: binnen de wettelijke termijn – over te brengen en of er knelpunten zijn die tijdige overbrenging belemmeren.

De Inspectie constateert dat er bij organisaties van de centrale overheid nog steeds achterstanden in overbrenging van papieren archieven zijn. En tevens dat de digitale archieven vaak onvoldoende duurzaam toegankelijk zijn waardoor deze nog niet overgebracht kunnen worden. Er zijn bovendien urgente knelpunten die overbrenging van digitale overheidsinformatie belemmeren. De Inspectie voorziet dat daardoor forse achterstanden in de overbrenging van digitale overheidsinformatie gaan ontstaan. Hierdoor worden archieven niet tijdig en breed openbaar toegankelijk voor burgers in een archiefbewaarplaats.

De Inspectie doet in het rapport aanbevelingen ter verbetering van het proces van overbrenging aan de organisaties die onder toezicht staan van de Inspectie. Daarnaast doet de Inspectie aanbevelingen aan u als verantwoordelijke bewindspersoon voor het archiefstelsel, en aan de staatssecretaris van BZK als verantwoordelijke voor openbaarheid van bestuur en informatiehuishouding, om gezamenlijk voor meer urgentie te zorgen en initiatieven te ontwikkelen die overbrenging van papieren en digitale overheidsinformatie stimuleren. Ten behoeve daarvan initieert de Inspectie het gesprek met de OCW beleidsafdeling

MenC, het Nationaal Archief, de Rijksorganisatie voor Informatiehuishouding, CIO Rijk en Digitaliseringsbeleid, en het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding over de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport.

**Ondertekening aanbiedingsbrief**
In antwoord op uw vraag over de ondertekening van de Kamerbrief waarmee het rapport van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed 'Toegang tot overheidsinformatie in het gedrang' aan de Tweede Kamer wordt aangeboden, adviseren wij u als volgt.

Er is een onderscheid tussen de ondertekening van een aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer waarmee een rapport van de Inspectie wordt aangeboden en de ondertekening van een beleidsbrief aan de Tweede Kamer waarmee gereageerd wordt op de inhoud van zo'n rapport. Dat zijn twee afzonderlijke brieven die ook verschillende ondertekenaars kunnen hebben. Dat onderscheid zien we ook terug in de Aanwijzingen van de minister-president inzake de Rijksinspecties. Die bepalen over de aanbieding van het werkprogramma: 'Het werkprogramma wordt door de minister die aan het hoofd staat van het ministerie waarvan de rijksinspectie onderdeel is aan de Staten-Generaal aangeboden', en over de aanbieding van het jaarverslag: 'De minister die aan het hoofd staat van het ministerie waarvan de rijksinspectie onderdeel is, zendt dit jaarverslag aan de Staten-Generaal, zo nodig voorzien van een gecoördineerde reactie van de betrokken ministers.'

De Kamerbrief tekent u als minister die verantwoordelijk is voor het departement waarvan de Inspectie onderdeel is. Het is onwenselijk de aanbieding van de rapporten van uw eigen Inspectie aan de Kamer afhankelijk te maken van instemming/medeondertekening van een andere bewindspersoon. De aanbieding aan de Tweede Kamer van de door u in de Kamerbrief toegezegde beleidsreactie kan wel gezamenlijk geschieden met inhoudelijk betrokken (andere) bewindspersonen. Een dergelijke aanbieding gebeurt in de regel door de (beleids)verantwoordelijke bewindspersoon omdat veel rapporten zich richten tot een specifieke zorgdrager, bijvoorbeeld de minister van Defensie (Hawija video).

In voorliggend geval gaat het echter om een rapport dat zich niet tot één specifieke zorgdrager richt maar tekortkomingen constateert in de naleving van bepaalde aspecten van de Archiefwet bij een groot aantal zorgdragers. Het raakt dus aan informatiebeheer in bredere zin. De staatssecretaris BZK heeft een bijzondere verantwoordelijkheid voor bepaalde aspecten van het informatiebeheer voor (een deel van) de centrale overheid. Bovendien is de staatssecretaris van BZK ook de tweede ondertekenaar van de Archiefwet 2026. Vanuit dat perspectief

is het voor de hand liggend dat de beleidsreactie mede door de staatssecretaris van BZK wordt ondertekend.

De slotalinea van de Kamerbrief kan dan als volgt worden aangepast: ‘Ik streef ernaar uw Kamer, samen met de staatssecretaris van BZK, voor de zomer van 2027 een inhoudelijke beleidsreactie te sturen op dit rapport en de aanbevelingen die de Inspectie daarin doet.’ U ondertekent dan beiden de brief.

Dit voorstel en de brief zijn afgestemd met de beleidsafdeling M&C en met BZK.

**Gevraagd besluit**

Aanbieding van het rapport ‘Toegang tot overheidsinformatie in het gedrang’ aan de Tweede Kamer door ondertekening van bijgaande aanbiedingsbrief.

Na aanbieding van het rapport aan de Kamer publiceert de Inspectie het rapport op haar website.